

Alg 1087

Sprawozdanie

Komisji administracyjnej w przedmiocie wniosku p. Kiweluka i tow. w sprawie uzupełnienia postanowień ustaw gminnych i ustawy o reprezentacji powiatowej.

Wysoki Sejmie!

W dniu 23. września b. r. uczynili posłowie Jan Kiweluk i towarzysze w Wysokim Sejmie wniosek z projektem zmiany względnie uzupełnienia postanowień ustaw gminnych z dnia 12. sierpnia 1866 Nr. 19. Dz. u. kr. z dnia 13. marca 1889 Nr. 24. Dz. u. kr., z dnia 13. lipca 1896 Nr. 51. Dz. u. kr. i ustawy z dnia 12. sierpnia 1866 Nr. 21. Dz. u. kr. o reprezentacji powiatowej.

Wedle tego projektu ustawa miałaby opiewać:

§. 1.

Organy gminnych zarządów i powiatowych reprezentacji są odpowiedzialne za wszelką szkodę spowodowaną ich niedbałem albo niezgodnem z ustawą urzędowaniem.

§. 2.

Organy zarządów gminnych są: zwierzchności gminne, magistraty, naczelnicy gmin, burmistrzowie, rady gminne, ustanowione przez nich komisye, delegacye, kasyerzy, lekarze, weterynarze, inżynierowie-urzędnicy, pisarze i gminne sługi.

Organi zarządów reprezentacji powiatowych są: prezes Rady powiatowej, jego zastępca, Wydział Rady powiatowej z zastępcami, Rada powiatowa, ustanowione przez nich komisye, sekcyje, następnie sekretarze, kasyerzy, lekarze, inżynierowie-urzędnicy i sługi Rady powiatowej.

§. 3.

Jeżeli organ, który spowodował szkodę, składa się z więcej osób, wówczas odpowiadają solidarnie wszyscy, którzy spowodowali szkodę.

§. 4.

Poszkodowany ma dochodzić swych pretensyi na drodze sporu sądowego.

To prawo zadawnia się do lat 3 od czasu, od kiedy poszkodowany dowiedział się o wysokości szkody.

§. 5.

Ustawa ta wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia a wykonanie jej polecam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i sprawiedliwości.

W przemówieniu na uzasadnienie tego wniosku powołał się poseł Kiweluk na liczne jego zdaniem wypadki nadużyć zwłaszcza przy czynnościach urzędowych w okresie wyborczym i żądał uchwalenia ustawy o odpowiedzialności organów autonomicznych, jako środka odstrasżającego od łamania ustaw.

Pozostawiając na boku pobudki natury politycznej, a przeto nie wdając się w ocenienie sporadycznych faktów, zauważa Komisya, że dotychczasowe przepisy nie zawierają postanowień jasnych co do istnienia lub nie istnienia odpowiedzialności organów urzędowych wobec osób poszkodowanych. Z drugiej strony jednak wyraża Komisya administracyjna zdanie, że przedłożony projekt tak, jak się w swem opracowaniu przedstawia, nie nadaje się do przedłożenia Wysokiemu Sejmowi konkretnego wniosku.

Określenie odpowiedzialności w §. 1. jest nie jasne i nie da się wymiarować, dlaczego każde niedbalstwo, a nie tylko grube niedbalstwo i dlaczego każde niezgodne z ustawą urzędowanie, a nie samo tylko świadome i rozmyślne nadwergężenie ustawy ma stanowić już tytuł do odszkodowania. Niejasnem i nieściśłem jest wyliczenie organów w §. 2. Nie da się pogodzić z potrzebą ustawodawczą proponowane brzmienie §. 4. Nie wiadomo też, dlaczego, jeżeli chodzi o odpowiedzialność organów autonomicznych urzędów wogóle, ograniczono się tylko do urzędników i służ przy I. i II. instancji.

Sprawa nie jest dojrzałą i dość przygotowaną. Wskazaniem jest zastanowienie się przede wszystkim nad pytaniem, czy zachodzi potrzeba podobnej ustawy. Nasuwa się też pytanie, czy wobec zamierzonych różnych zmian co do ustawodawstwa gminnego i co do ustawy o reprezentacji powiatowej nie byłoby odpowiedniejszą rzeczą także i z tą sprawą do chwili owych reform się powstrzymać.

Z tych powodów Komisya administracyjna wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wniosek posła Jana Kiweluka i tow. w sprawie uzupełnienia postanowień ustaw gminnych i ustawy o reprezentacji powiatowej odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Przewodniczący:
Laskowski.

Sprawozdawca:
Tertil.